

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și strălătare:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popoilor Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vînd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni.

DELA CONFERENȚA INTERPARLAMENTARĂ PENTRU ARBITRAGIU ȘI PACE.

Protestul Românilor

contra

Opreșunei maghiare.

(Urmare și fine).

Maghiarizarea cu ori-ce preț și înăbușirea ori-cărei vieți naționale nema-ghiare, — aceasta e scopul final a tot ce se face în Ungaria!

În acest scop se fac colonisări cu Maghiari pe moșile statului, situate în regiunile cele mai românești.

În acest scop inițiativa privată, — societatea maghiară, — înființează unele asociațiuni de maghiarizare, ear' guvernul pune la dispozițiunea lor agenții fiscali pentru a percepe cotisațiunile membrilor.

În acest scop s'au creat până și asile speciale pentru copii, cari conform unei anumite legi, pot fi răpiți dela sinul mamelor lor la vîrsta frageț de trei ani, sub pretext de a-i învăța »limba statului« dar în realitate pentru a-i transforma în renegați ai neamului lor și în zeloși apărători ai rasei cărmuitoare.

În acest scop limba oficială, în contra dispozițiunilor legii de naționalități, e exclusiv cea maghiară, pe care justițiabilii și milioanele de Români din Transilvania și Ungaria n'o înțeleg și pe care guvernul cred că astfel îi vor sili să o învețe.

În justiție tronează cea mai grozavă injustiție față de noi; în administrație — cea mai mare destrăbălare și părtinire.

Un tricolor, un cântec național, o vorbă, o șoaptă sînt pentru procurori motive îndestulătoare de intervenție în numele ordinii publice tulburate; sentențele magistraților și hotărîrile agenților administrativi, — recrutați totdeauna printre maghiari, — sînt dictate de o vedită ură de rasă, potențată de un șovinism necumpetat; temnițele sînt partea celor cari cutează să presteze un act românesc ori-cît de inofensiv; ear' gendarmii trag fără milă în carne vie ori de cîte ori Români prestează în contra abuzurilor vre-unui agent al forței publice, ori de cîte ori ei îndrăsnesc a cere ameliorarea unei stări de lucruri insuportabile.

Eată în ce condițiuni trăim noi aici, într-o țeară, care se pretinde civilisată și sub un regim, care voește să treacă drept liberal și constituțional!

Care au fost rezultatele acestei politice nefaste?

În lăuntru: slăbirea patriei.

În afară: înstrăinarea simpatiilor de care statul nostru se bucura la popoarele vecine, cu care avem interese comune.

Poate că nici-odată Austro-Ungaria n'a avut mai multă nevoie decît astăzi să fie puternică și să poată face față marilor evenimente ce se pregătesc; și poate că nici-odată ea n'a fost mai slabă decît astăzi, mai divizată între tendențe opuse, ce s'au născut tocmai din cauza regimului despotice, aplicat popoarelor ce o alcătuiesc.

Sînt amărîte și profund nemulțumite în sufletul lor aceste popoare, pentru că ele cer libertatea de a se desvolta naționalicește și li-se răspunde cu tendență de a le suprima, — pentru-că ele cer egalitate înaintea legilor și li-se răspunde cu arbitrar și bun plac, — pentru-că ele cer dreptate și li-se răspunde cu temnițele, cu vîrfurile baionetelor și cu gloanțele.

Și earăși, poate că nici-odată monarhia noastră n'a avut mai multă nevoie de amicitia popoarelor vecine, și poate că nici-odată ea n'a avut mai multe antipatii în afara decît astăzi.

Peste Dunăre, peste Carpați, pretutindenea unde ne aruncăm ochii, întâlnim popoare întregi, care deși au interese identice cu noi, protestează contra regimului despotice de care sufer naționalitățile din patria noastră și manifestă cele mai vii simpatii pentru ele.

Cu ce tragere de inimă ar pute să lucreze aceste popoare, în condițiunile ce li-s'au creat, la consolidarea patriei lor comune, și cu ce entuziasm ar pute ele să o apere în ziua cînd vor fi chemate să-și dea tributul lor de sînge?

Dacă patria noastră are dușmani reși și primejdioși, aceia sînt de sigur asupritorii popoarelor ce o alcătuiesc, și va veni o zi, care va da dreptate vorbelor noastre.

În ziua aceea noi nu vom ave nici o răspundere, de oare-ce din timp am semnalat de nenumărate-ori, atât pe calea presei, cît și prin organele partidului nostru național, relele ce bîntuie patria și în special poporul nostru.

Guvernul s'ar fi cuvenit să ție seamă de dreptele noastre cereri, dar n'a făcut-o. El n'a căutat să remedieze o stare de lucruri ce nu mai putea dăinui fără pericol; el nu ne-a lăsat liber nici măcar exercițiul dreptului de petiționare; ci tot pe noi ne-a prigonit pentru această operă, făcută spre binele patriei și spre mulțumirea cetățenilor ei; și tot pe noi ne-a aruncat în temnițele lui politice, și ordinare.

Am suferit toate aceste și multe alte nedreptăți.

Speram că guvernul, revenind la gânduri mai bune, va înțelege că e greșită calea ce a apucat-o; speram că el va înțelege că desnaționalizarea și maghiarizarea noastră e o țintă ne bună și nerealisabilă; speram, în sfîrșit, că un simț de patriotism mai înălțat îl va chema, până în cele din urmă, la calea datoriei și la respectul drepturilor altora, în interesul consolidării patriei înseși.

Ne am înșelat!

Guvernul nu dă îndrăzneț, el nu ține seamă de nici o considerație, ci din zi în zi devine mai îndrăzneț, mai provocător.

Scoți afară din lege și puși în neputință de a ne exercita drepturile cetățenești, dela 1869 noi am renunțat de a fi reprezentanți în parlamentul din Budapesta, adoptînd pasivitatea ca linie de conduită în alegeri.

Fruntășii noștri însă, reprezentînd pe alegătorii români din diferitele părți ale țerii, se întruneau în conferențe naționale, luînd decisiuni privitoare la organizarea și funcționarea partidului nostru și formulînd desideratele programului seu.

Am ținut până acum multe asemenea conferențe naționale, sub ochii și sub controlul autorităților, care au fost silit să constate ordinea exemplară ce totdeauna a domnit în aceste întruniri și să recunoască legalitatea lor ireproșabilă.

Și cum în Ungaria nu există o lege care să reguleze dreptul de întrunire, uzul și precedențele țin loc de lege, — după-cum aceasta se întîmplă și în alte materii încă nelegiferate și înadins lăstate la puterea discreționară a guvernului.

În conformitate deci cu acest uz și cu aceste precedente, o nouă conferență națională a fost convocată la Sibiiu pe ziua de 3/15 Maiu anul trecut.

Guvernul de astă-dată a interzis-o.

Sub ce motiv?

Sub acela că nu există în Ungaria o altă națiune decît națiunea maghiară, și deci nu poate concede, ținerea unei conferențe naționale române!

Și din ce lege a tras guvernul acest argument?

Din »legea pentru egala îndreptățire a naționalităților«, al căreia titlu chiar

recunoaște pluralitatea naționalităților din Ungaria și deci caracterul polinațional al statului!

S'a protestat la timp contra acestui act arbitrar, dar' protestul a rămas neresolvat până în ziua de astăzi.

Aceasta n'a fost destul.

Pentru ziua de 12/24 Octomvrie, în ajunul alegerilor generale, o nouă conferență, de astă-dată electorală, — conferența delegaților alegătorilor români, — e convocată la Sibiiu. Ea e din nou interzisă, sub același pretest arbitrar!

A declara, cum se susține în motivarea oprirei volnice a conferenței, că legea de naționalități nu permite a »confera« între noi și a ne »organisa pe basă națională ori de rassă« înseamnă a pretinde dela noi, Români, cetățeni »egal îndreptății« ai acestei patrii, ca:

să abzicem a mai ține conferențe, fie bisericești, fie școlastice, culturale ori literare;

să abzicem drepturile noastre civice, dreptul electoral și dreptul de întrunire; să abzicem de a ne mai organiza ca partid politic pentru apărarea intereselor noastre de viață;

să abzicem, în sfîrșit, de a mai fi și a mai trăi, ca ceea-ce sîntem, și să ne renegăm firea, spre a ne maghiarisa.

Eată ce înseamnă ultimele acte ale guvernului maghiar! El nu ne cere nici mai mult, nici mai puțin de cît viața noastră națională.

Aceste nouă acte de volnicie depășesc toate marginile îndrăznelei guvernamentale.

E prin urmare lămurit că cei din fruntea afacerilor publice, cari dețin puterea prin corupțiune, prin violență, prin forța brutală a baionetelor și fraudă electorală, nu se mulțumesc că ne-au învrednicit de legi excepționale, că ne-au răpit și ne răpesc rînd pe rînd toate drepturile ce ne sînt acordate de legile în vigoare și că ne supun unui regim tiranic, sub care înzadar căutăm dreptate și protecție; astăzi ei duc îndrăzneala până a ne tăgădui și ce avem mai scump și mai sacru: naționalitatea noastră română, pe care părinții și protopărinții noștri au păstrat-o neatinsă de-alungul veacurilor, pe care nimeni nu ne-a tăgăduit-o până astăzi și pe care neatinsă voim să o transmitem urmașilor noștri.

Ce își închipuște guvernul, luînd asemenea dispozițiuni? Unde voește el să împingă poporul român? Cum? — voește el oare ca acest popor să-și organizeze rezistența?...

În contra acestor acte arbitrare, îndrăznețe și provocatoare protestăm cu cea mai mare energie.

Protestăm în contra persecuțiunilor sistematice, la care sînt expuși toți Români, cari își manifestă pe față iubirea lor de neam, și mai ales șefii partidului nostru; în contra numeroaselor procese intentate sub pretexte derisorii; în contra violențelor cu care se urmărește presa și în special jurnalele românești!

Protestăm în contra decisiunilor ilegale ale ministrilor, prin care se pronunță disolvarea partidului nostru național; în contra interzicerii Conferenței Naționale dîn luna lui Maiu 1896 și a Conferenței electorale, convocate pentru luna lui Octomvrie a aceluiași an!

Protestăm în contra nesocotirii drepturilor noastre electorale și libertăților noastre publice; în contra regimului de poliție și de jandarmerie, care apasă un popor pacinic și doritor de ordine!

Protestăm în contra legilor excepționale, menținute în vigoare în privirea noastră din timpul absolutismului austriac

sau în adins create pentru a ne opri; în contra violării tuturor legilor, care consacră drepturile noastre și mai ales a legii despre egala îndreptățire a naționalităților, și în contra abuzului de putere cu care guvernul întoarce această lege, destinată să asigure desvoltarea fie-cărei naționalități, în detrimentul vieții noastre naționale însăși!

Protestăm mai ales, și cu cea mai mare indignare, în contra politicii de maghiarizare și în contra tendinței criminale de a ne șterge din numărul naționalităților; care compun patria noastră poliglotă și polinațională!

Denunțăm opiniei publice europene — sub protecția căreia punem cauza mult încercatului nostru popor, — regimul odios la care sînt supuse popoarele nemaghiare din Ungaria, la sfîrșitul acestui secol de lumină și de civilizațiune, într-o țeară pretinsă liberală și constituțională, cum și pericolul grav cu care această situație amenință pacea internațională.

Noi sîntem Români, și voim să rămînem Români întotdeauna!

A VIII-a Conferență Interparlamentară.

— Raport special al »Tribunei«. —

Bruzelles, 6 August 1897.

(Urmare și fine).

Reprezentanții diferitelor grupuri parlamentare din străinătate răspund la cuvîntul presidentului pe rînd în ordinea următoare:

Pentru Germania.

Di Hirsch ia cuvîntul în absența dlui Schmidt, vice-președintele Reichstagului, care s'a scuzat. Constată că în Germania ideea arbitrajului și păcii capătă din zi în zi mai mulți aderenți. Mai nainte cu cîtiva ani nu era decît o singură societate, care își propunea să promoveze aceste idei; acum sînt 60. Mulțumește grupului belgian pentru invitarea și primirea călduroasă făcută deputaților și invită congresul pentru anul viitor la Berlin.

Pentru Anglia.

Di Stanhope zice, că ideea arbitrajului cucerește cu pași repezi opinia publică din Anglia; regretă, că propunerile făcute de d-sa anul din urmă, în sensul de a se facea un tratat d' arbitraj între Anglia și Statele Unite, în conflictul bine cunoscut dintre aceste două state, n'au fost cu deservire realizate. Un tratat de această natură, care primise asentimentul Angliei și poporului din Statele Unite a fost respins de senatul acestui stat. Oratorul însă speră, că la anul următor un alt tratat, pentru viitor, și mai întru toate asemănător celui respins de senat va fi făcut.

Pentru Austria.

Di baron Pirquet speră și el că, grupul austriac va pute în curînd invita conferența la Viena; constată progresele făcute de ideea arbitrajului în Austria; numărul aderenților pentru grupul interparlamentar crește; într'un conflict, ce s'a ivit între guvernul Austriei și al Ungariei, ideea arbitrajului s'a propus în chip natural de către guvernele înșeși. A se convîngerea, că idealul congresului va fi realizat într'un viitor apropiat.

Pentru Danemarca.

Di Or. Hage spune, că grupul parlamentar din Danemarca se compune d-ja din 94 de membri și că acest regat, în eventualitatea ori-cărui conflict, are firma hotărîre de a observa cea mai strictă neutralitate.

Pentru Spania.

Di Marcoartu face elojii Belgiei, constatănd progresele enorme ce a săvîrșit în timpul de cînd se bucură de bin-facerile păcii; se declară admirator al rolului civilisator și

pacific al acestui regat; zice, că în Spania ideea arbitrajului își face cale, și în sfîrșit exprimă quasi-certitudinea, că în curînd Spania va încheia tratate de arbitraj cu cea mai mare parte a statelor americane.

Pentru Statele-Unite.

Di Barrows aduce salutul Statelor-Unite ale Americii; constată, că patria sa nu e bîntuită de idei de luptă și de militarism: armata Statelor-Unite se compune numai din 25,000 de soldați, cari fac mai cu seamă serviciu de poliție. Ideea de arbitraj a fost deja realizată de aceste State prin chiar unirea dintre ele. În afară Statelor-Unite nu caută să se întindă și se vor abține dela ori-ce războiu de cucerire, știind totuși face să li-se respecte drepturile câștigate.

Pentru Franca.

Di Fred. Passy constată căte-va fapte petrecute în Franca în avantajul idailor de pace: Discursul de deschidere al tribunalelor va trata tocmai despre această temă; mulți profesori universitari, juriști eminenți, proclamă ideea păcii internaționale; unii au făcut chiar lucrări importante în această privință; Academia de științe morale și politice din Paris a acordat marelui său premiu unui generos explorator, care, zice raportul, a mărit prestigiul Franței și a propagat influența franceză fără o pușcătură, fără o singură picătură de sînge. Ori-cît de mici s'ar pără prin ele înseși aceste fapte, zice Di Passy, ele ating în realitate chestiuni de o extremă importanță. — Presa, care la început ridiculiza această operă a conferenței, îi arată astăzi din ce în ce mai multă simpatie. Guvernele înșeși încep a da atențiune apelurilor, ce le adresează conferența interparlamentară. — Toate aceste sînt simptome sigure despre influența, din ce în ce crescîndă, a ideilor de pace. Și poate că legea internațională, pe cari noi o reclamăm și care nu va permite particularilor să-și facă dreptate în conflictele, ce se ivesc între ei, această lege mult așteptată va deveni în curînd o realitate. Poate că expoziția universală din Paris, care se va deschide peate cîtiva ani, la 1900, va vedea sigilându-se definitiv pactul de alianță pe bazele justiției și fraternității internaționale.

Pentru Ungaria.

Di Pásmándy etalează propaganda făcută în Ungaria în sensul ideilor de pace; constată că grupul interparlamentar maghiar numără 180 de membri (în treacă fie zis, totdeauna absenți) și că Europa poate ori-cînd conta pe Ungaria pentru ori-ce operă de pace.

Pentru Olanda.

Di Rahusen constată că majoritatea membrilor parlamentului olandez sînt pentru conferența păcii și pentru idealurile sale, împărțind ca adîncă convingere ideea înființării unei Curți permanente de arbitraj. Pentru ca conferința să facă operă utilă, ea trebuie să tindă ca ideile sale să fie puse în aplicare cît mai neîntărziat. Ar fi de dorit ca statele mari să ia inițiativa, dar' dacă ele nu vor face-o, atunci să o facă cel puțin statele mici: cele mari vor urma de sigur banul lor exemplu. Pentru a determina guvernele micilor state la acest pas, membrii conferenței trebuia să lucreze în unire: »Unirea face forță« — zice autorul sfîrșind, — »e devisa Belgiei și a Olandei, — să o considerăm ca a noastră, a conferenței«.

Pentru România.

Di P. Grădișteanu salută conferența și mulțumește Belgiei pentru invitarea ce a adresat-o membrilor străini. Români, n'au putut lua parte la lucrările conferenței trecute, ce s'a ținut la Budapesta. Motivele, care i-au împedecat, sînt deja cunoscute, atât din desbaterile conferenței cît și din presă. Acum Români sînt fericiti a pute continua să participe la lucrările și desbaterile conferenței. Sînt cu atât mai fericiti Români de reluarea

și unul dl. Mihail Iltu, silvicultor, ca fundator, cari s'au primit în sinul despărțământului prin un „să treacăsc“.

Prin faptul, că dl. silvicultor Iltu s'a înscris ca membru fondator al „Astrei“ a arătat, că cu toate-că a trăit o parte însemnată din viața sa între străini, a rămas totuși bun și credincios fiu al neamului său. De altminteru dl. Iltu a arătat, că are interes față de înaintarea noastră chiar și atunci, când a donat școale din Săliște o frumoasă și bogată colecțiune de pasări umplute, șerpi și minerale.

Suma încasată se urcă la 260. Ca delegați la adunarea generală în Mediaș se aleg d-nii A. Aculescu notar în Găleş și Dionisiu Decei paroh în Orlat.

(Noul comitet). Comitetul nou pe un nou period de 3 ani se alege astfel:

Director dl. prim-pretor al cercului Săliște Petru Drăgits; secretar Constantin Herța; casier Dumitru Vulc; controlor Ioachim Muntean și membri în comitet Valeriu Mică și Decei paroh.

După alegere noul director dl. P. Drăgits ține o scurtă vorbire, în care arată meritul vechiului comitet pentru înfiorarea acestui despărțământ, care mai înainte s'a scuturase între moarte și viață, promite că noul comitet va merge tot pe calea apucată de comitetul cel vechiu sub conducerea înțeleptului director, la ale căruia staturile apelează și el și în urmă mulțimește adunării pentru încrederea pusă în el și în ceilalți membri din comitet.

(Prânz comun) Terminându-se punctele din program, sesiunea s'a încheie și toți cei prezenți trec în sala școlii, unde s'a aranjat din partea locuitorilor din Tilișca un prânz comun.

După-ce pânea ne-a întărit și vinul ne-a veselit, la început șirul tărilor.

Primul toast l'a ținut dl. Dr. Liviu Șe Lemenyi pentru cercul Săliște, și pentru comuna Tilișca. A vorbit apoi dl. Dr. N. Călefiari pentru dl. Lemenyi și pentru doamna Lemenyi; dl. Dr. N. Comșa pentru apropierea inteligenței de popor și dl. P. Dragits pentru apropierea poporului de inteligență.

Ausă atât la vorbirea dlui Dr. Comșa cât și a dlui prim-pretor Dragits a fost participarea poporului atât la adunare cât și la masă. Un trist și dureros fenomen în viața noastră românească e acesta.

A mai vorbit preotul Decei și părintele Petru Iuga din Tilișca pentru înfiorarea „Astrei“, față de care comuna Tilișca dela înființarea ei a arătat o deosebită interesare.

(Petrecerea.) Pe la 4 ore s'a început petrecerea aranjată cu această ocaziune de tinerimea studiosă din jurul Săliștei, care a durat cu deosebită vitalitate până noaptea târziu. A plăcut mult „înverșinată“, acest frumos joc românesc.

Venitul petrecerii s'a dat în folosul despărțământului.

CRONICĂ

Sibiu, 14 August n. 1897.

Marinimia Monarchului. M. S. Monarchul a dat din cassetta sa privată 1000 fl. pe seama inundațiilor din Gmunden.

Omorirea lui Canovas. Văduva ucisului prim-ministru Canovas nu s'a învovot, ca mortul s'a fie expus vederii publice. — Guvernul a decis să acorde văduvei titlul de princesă și 30,000 pezetas pensie anuală. Ucigașul va fi executat probabil azi. Sentința o aduce un tribunal militar. — Pe baza fasiunilor ce a făcut anarhistul, judele instructor crede, că se tractează de o întinsă conjurație, al cărei marcant membru era ucigașul.

— În legătură notăm următoarele. A fi prim-ministru al Spaniei înseamnă după toate semnele a te expune în toată clipa pumnalului „mănei negre“. Nefericitul Canovas e în acest secol al șaptelea prim-ministru ucis. Înaintașul său, generalul Prim a fost împușcat de un republican, la Madrid. Acest prim-ministru a spus într'un moment de mânie cuvintele foarte caracteristice și devenite istorice: „Ar trebui să se exopereze, ca prim-ministrul Spaniei să moară în pat, de moarte naturală!“

Dar' atentatorii n'au cruțat nici familia regală spaniolă. Astfel contra regelui Ferdinand s'au comis patru atentate, contra reginei Cristina șase și contra regelui Alfons XII. trei.

Bánffy amenințat cu... moarte. Diurnistul dela judecătoria reg. din Dobrișin, Franț Szörösey, se duse anul trecut la Budapesta, unde însă nu-și putu câpăta nimic de lucru. Silit de foame, se hotărî să joace pe anarhist, ca să stăoacă bani dela oameni cu înființări și bogății, pe cari li amenința cu comploturi anarhistice, dacă nu-i vor da sumele cerute. Și lui Bánffy i-a scris, după cum am anunțat și noi, de tre-ori, a fost însă prins. Judecătoria l'a condamnat Joi la 7 luni temniță pentru încercare de stăoacere de bani.

O telegramă din Budapesta aduce știrea unui nou „atentat“ contra tureșcului prim-ministru Bánffy. I s'a trimis o scrisoare cu subscrierea „egri vérszövetség“, în care e provocat să abică de prezidenția ministerială și să o lase contelui Apponyi Albert, dacă nu vrea să fie ucis și el și soția sa. — Acum se vede frică pe Bánffy Pașa, sireacul!

Ajutor Bucovinienilor. *Neues Wiener Tagblatt* anunță sosirea la Viena a deputaților români bucovinieni, d-nii Eudoxiu baron *Hormasachi* și Dr. D. *Popoviciu*, veniți pentru a cere guvernului austriac ajutoare pe seama locuitorilor inundați din Bucovina.

Ziarist grațiat. Firește, nu despre vr'un ziarist nemaghiar, ci despre unul maghiar poate fi numai vorba. Societatea ziaristilor din Budapesta a înaintat M. Sale Monarchului mai multe cereri pentru grațierea câtorva colegi osândiți pentru delict de presă. Cea mai veche cerere s'a rezolvat deja, și încă favorabil. Maiestatea Sa a grațiat pe ziaristul *Milér Jozsef*, colaborator la „*Alkotmány*“, osândit la o lună temniță de stat și 300 fl. amendă pentru agitație contra căsătoriei civile.

Supărare princiară. Din Athena se telegrafează, că prințesa moștenitoare a tronului grecesc va pleca zilele acestea la *Wilhelmshöhe* în (Germania), unde mamă-sa vedușă împăratului Frideric, vrea să o împace cu fratele ei, împăratul Wilhelm II, cu care deja de multă vreme e în supărare.

Călinul gregorian la gr.-ort. O știre din Roma spune, că Papa a trimis la curțile gr.-or. pe savantul iezuit Tomdini, în scop de-a exopera introducerea călinului gregorian și la gr.-ort.

Sachul Persiei bolnav. Din *Wiesbaden* se vestește, că distinsul medic Dr. *Pfeffer* a plecat pentru 6 săptămâni la *Teheran*, chemat de sachul Persiei, care suferă greu de reumatism.

Tunel sub Dunăre. În Budapesta s'a hotărât în princip facerea unui tunel pe sub Dunăre între podul de lanț și al Margaretei. Construirea unui pod n'o conced impreviziunile nefavorabile de teren.

Nou episcop gr.-ort. în Buda. Scaunul episcopesc din Buda rămas gol în urma morții episcopului *Magyarország* e din nou ocupat. După „*Magyarország*“ sinodul episcopesc din Carlovci, au ales de episcop pe administratorul de până acum al diecezei, archimandritul *Lucian Bogdanovici*. El e numai de 30 ani și a fost și secretar al patriarhului.

Ministru și anarhist. Cunoscutul anarhist spaniol *Torrida del Marmel*, expulsat din Paris zilele acestea, a fost coleg de școală cu ministrul francez de interne *Barthou*. Au studiat împreună la liceu. Anarhistul comu-nică și acum per tu cu ministrul. Când s'a așezat în Franța, el a scris lui Barthou.

„Fii convinși, că în cursul petrecerii mele în Franța, vei fi multumit cu mine și nu vei avea să-mi reproșezi nimic.“
Și totuși s'a fost expulsat din Franța, pentru-că tocmai în ziua omortirii lui Canovas o rostit la Paris o violentă vorbire contra acestuia. Tarida s'a așezat acum în Belgia.

Invențiune sensațională. Recomandăm p. t. cetitorilor noștri, să-și procure cea mai nouă invențiune, patentată în toată lumea „*Antikoris*“, un aparat automat pentru prinderea stelnițelor. Prin aplicarea acestuia stelnițele nu pot ajunge în locurile de dormit, și curăță total locuința de ele. Conform declarațiunii făcute de stațiunea pentru observarea insectelor a ministerului de agricultură, dată sub nrul 278/1897. *Antikoris* e recunoscut ca practică și cu efect. Prețul garniturii, ce constă din 4 bucăți, dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare, e 1 fl. 40 cr. Se poate câpăta în toate bolțile mai bune. Depou-central: Budapesta, *Teréz-körut* 38.

Nimeni să nu uite a face probă cu celebrul săpun colorator englez „*Maypole Soap*“, pentru-ca într'o apă nu prea ferbinte se spele în 15 minute haine de stradă, toalete de vară, batist, gaze, satin, creton, mătase, catifea, pantilioi, dantelă etc. Coloarea e durabilă și nu devine incoloră, nu-i veninoasă și nu strică materia; procedura e ca și la spălatul simplu, și se poate face ori-unde chiar și în locul cel mai elegant, deoarece-ce nu lasă nici o pată și nu prinde nici mâna nici vasul.

La recunoscută și din toate părțile recomandată școala comercială pentru băieți și tineri precum și pentru fete și femei, a profesorului *Alois Weiss*, Viena, I. Getreide-markt 16, cursurile se vor deschide la mijlocul lui Septembrie, ear' înscrierile s'au început deja. Numărul frecvențanților a crescut și în estan și a fost în anul expirat peste 900, număr, care ridică școala aceasta la una din cele mai mari ale Monarchiei. Iosinuări se primesc și în decursul ferilor.

Știri mărunte. Br. *Baich Miklós*, de origine Sărb, unchiu al ex-rogelui Milan, membru al casei magnatilor, a răposat în vîrstă de 76 ani la *Aussee*. — *Bichis-Ciaba*, la un domeniu, un căne turbat a mușcat câteva vite și mulțime de câni și pisici, cari toți au fost împușcați. — Orașul *Szavanki* (Rusia) a fost aproape întreg ars; 1200 locuitori fără adăpost; pagubele enorme. — În *Belgrad* s'a descoperit la poliția centrală o mare defraudare. — Lângă *Ziomny* a fost scos din Dunăre cadavrul unui negustor de porci ungur, *Kovács Márton*, jefuit și ucis de bandiți Sărbii.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Viena, 14 Aug. n. Curtea cu jurați a rostit verdictul în procesul de calumnie și vătămare de onoare intentat de deputatul antisemit *Vergani* contra câtorva deputați germani naționali, între cari și *Schönerer*. Acusații au fost achitați cu majoritate de voturi, *Schönerer* unanim.

Viena, 13 August n. Oficioasa *Wiener Abendpost* anunță, că baronul Call, agent diplomatic austro-ungar la Sofia, a notificat ieri guvernului bulgar, că din ordinul ministrului afacerilor străine austro-ungar, pleacă în concediu nelimitat, însărcinând pe baronul *Hoenig*, secretarul agenției, cu girarea afacerilor.

„*Wiener Abendpost*“ adaugă, că această măsură este motivată de faptul, că Stoilow n'a răspuns în termenul fixat la invitația ce i-s'a făcut de a desmînți în mod categoric și oficial aserțiunile vătămătoare pentru Austro-Ungaria și pentru casa imperială, publicate în *Lokalanseiger* din Berlin.

Londra, 14 Aug. n. Toată presa condamnă procedura Bulgariei. *Standard* zice, că prințul s'a făcut complice cu Stoilow. *Daily Mail* crede, că există numai o alternativă: dimiterea lui Stoilow.

Mai nou

Contra opresiunii maghiare.

Despre broșura din *Bruxella Magyarorszag* de azi scrie, pe basa informațiilor sale telegrafice din *Bruxella*, de sigur dela *Pázmándy*, următoarele:

„Broșura, care e un nou compendiu al cunoscutelor gravamane, o împărțește însuși *Grăditeanu*, pe lângă explicațiuni abundante.“

Membrii maghiari ai conferenței, *Pázmándy Deneș* și *Asbóth János* protestează în „*Independance Belge*“ contra noilor acuze.

Cu atât mai bine, — zicem noi; cel puțin vor da ansă la o discuție în marele ziar belgian.

Agentul guvernului maghiar își va primi răspunsul.

Intemnițările din Sibiu.

Vechea casă a consiliului comunal din Sibiu s'a prefacă cu încetul într'o vastă temniță. Ieri doi dintre fruntașii noștri condamnați s'au însinuat la căpitănelul poliției, ca să-și înceapă pedeapsa: domnii advocați *Dr. Nicolae Veceraca* și *Dr. Amos Frâncu*.

La 6 ore seara au și intrat și au fost internați ambii în aceeași cameră, care mai înainte era biurul viconotariului de *Hochmeister*.

Astăzi, după-cum s'ntem informați, vor intra alți doi fruntași: părintele asesor consistorial *Zacharie Boiu* și dl. avocat *Ioan A. de Preda*.

Intemnițatii *Dr. Frâncu* și *Dr. Veceraca* au fost cercetați astăzi de membrii familiilor lor, de amici și cunoscuți, între alții și de *Dr. Rafiu*. Ei rîd de toată comedia, ce înscenează guvernul unguresc, și dacă s'nt indignați, s'nt nu de temniță, ci de faptul că li-s'a încălcat un drept cetățenesc, ear' în loc să fie pedepsiți încălțătorii, s'nt pedepsiți tot ei, cei nedreptățiți.

Dl. *Dr. Rafiu* președintele partidului, care are osanda cea mai mare, va intra în temniță numai mai târziu.

— Din privilegiul acestor intemnițări *Drapelul* din *București* publică în ultimul număr un primaticol încercând să vorbească la mintea Maghiarilor. — Mare încercare!

Mătasa Henneberg

umai veritabilă, procurată direct din fabricile mele, — de coloare neagră, albă și alte colorii, dela 35 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vărgată, mostrată, damasturi etc. (circa 240 calități diferite și 2000 diferite colorii, desine etc.) se expediază acasă direct liber de porto și contribuție. Cu încungiurarea mostrei. Porto duplu în Helveția.

Comandele se pot face și în limba românească. [147 22 - 52]

Fabrica de mătasa G. Henneberg, (furnisor ces. și reg. al Curții), Zürich.

Editor și redactor responsabil: Teodor V. Păcățian. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

REUNIUNEA FEMEILOR ROMÂNE DIN BRAȘOV.

ÎNȘTIINȚARE.

„Reuniunea femeilor române din Brașov“ a înființat, după-cum se știe

UN INTERNAT,

cu scop de a instrui fete din clasa de mijloc a societății românești în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune econoame.

Reuniunea întreține și subvenționează acest „Internat“ cu o sumă considerabilă, numai ca să poată primi fete cu taxa cât se poate de scăzută.

În acest Internat se învață:

- a) a pregăti tot felul de mâncări;
- b) a spăla și a călca tot felul de albituri;
- c) a croi și a coase cu mașina tot felul de albituri și vestimente;
- d) a cultiva legumi, și
- e) reguli igienice.

Pentru completarea cunoștințelor câștigate în școală, s'a introdus și o școală de repetiție, provăzută în legile statului pentru copile dela 12—15 ani.

În această școală se va propune:

Limba română în	2 cursuri	la 2 ore	pe săptămână.
Limba maghiară	2	"	"
Limba germană	2	"	"
Aritmetica	2	"	"
Istoria și Geografia	2	"	"
Istoria naturală și fizica	2	"	1 oră
Religia	2	"	"
Desemnul	1 curs	"	"
Scrierea	1	"	"
Cântări	1	"	"
Gimnastica	1	"	"

În acest „Internat“ se primesc fete române, cari vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi implinit 12 ani.

De oare-ce prin reorganizarea cea nouă a instrucțiunii, numărul orelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a statuit pentru completa întreținere și instrucțiune taxa de 14 fl. la lună, plătită anticipativ.

Fetele orfane și sărace pot fi primite gratuit în „Internat“.

Fetele din Brașov, cari vor voi să petreacă numai peste zi în „Internat“, plătesc pentru toată instrucțiunea și pentru prânz și ojină câte 10 fl. pe lună.

De oare-ce numărul elevelor atât al celor cu plată, cât și al bursierelor este restrins, de aceea se invită părinții și tutorii a se însinua, respective a înainta petițiunile înzestrate cu testimoniu de paupertate și cu actul de botez la subscrisa prezidentă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în „Internat“ se va face dela 25 August încolo.

La primire are să aducă fiecare elevă albiturile și vestimentele necesare, precum și așternutul de pat.

În legătură cu acest „Internat“, Reuniunea în anii trecuți a înființat și un „Orfelinat“ pentru fete orfane și sărace dela 6—12 ani; aceste fete primesc întreținerea completă pe spesele Reuniunii și s'nt obligate a cerceta școalele române gr.-or. din loc.

Petițiunile pentru primire s'nt a se adresa până în 20 August st. v.

Informațiuni mai de-aproape se pot primi dela prezidenta Reuniunii și dela actuarul acesteia.

[1698] 2—2

Agnes Dușoiu,

presidentă.

Lazar Nastasi,

prof. gimn. și actuarul Reuniunii.

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

— Deposit general pentru Sibiu și jur. —

Avis fumătorilor de țigarete!

Hârtia de țigarete „CLUB“ este cea mai bună, mai fină, și totuși cea mai tare hârtie de țigarete.

Total liberă de glicerină.

Se poate câpăta pretutindenea.

În pachetare patentată costă 3 cr. — În pachet comun „Club exquisit“ 2 cr.

NB. Din acești hârtie se prepară și plăcuțele tuburi pentru țigarete.

O satulă cu 100 de tuburi costă 18 cr.

La vânzări în mare și mai ales traficantilor se dă mare rabat.

— Marca de apărare e: Un domn cu ochelari, fumând țigară. —

Deposit general pentru Sibiu și jur (vânzare în mic și mare) la

Librăria societății pe acțiuni

„TIPOGRAFIA“,

Sibiu, strada Poplăci, 15.

— Deposit general pentru Sibiu și jur. —

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Mare fabrică și magazin de mobile,
Seghedin,
Klausal-tér.

Mare fabrică și magazin de mobile,
Arad,
piața Andrassy-tér nr. 9.

Laurențiu Lengyel,

fabricant de mobile ces. și reg. de curte, Arad, piața Andrassy-tér nr. 9.

Premiat la mai multe expoziții.

Mare magazin de mobile, bogat și variat, dela cele mai **simple** până la cele mai **elegante**. Se distinge printr'un gust ales, nobil și plăcut. Montează complet **locuințe**, mari și mici, precum și **biurouri**, în ori-ce fel de stil.

Cataloguri ilustrate și eșantilioane de stofă se trimit la cerere **gratuit și franco**.

Se recomandă spriginului binevoitor al onoratului public

Laurențiu Lengyel,

fabricant de mobile ces. și reg. de curte, Arad, piața Andrassy nr. 9.

[1490] 6—12

Școală de comerț

privată, a profesorului **Aloisius Weiss**,
(mai înainte R. Pöschl) concesionată de autorități,
pentru băieți, tineri, fete și femei.

Viena, I., Getreidemarkt 16. [1898] 1—3

Inscrierile se fac în cancelaria institutului, unde se află și programe.

Începutul cursului la mijlocul lunii Septembrie.

Exerciere de concurs.

Se exerce concurs la institutul de credit și economii „Silvania” pentru un post de **secretar** și un post de **practicant**.

Emolumentele împreună cu postul de secretar sunt pe anul prim (de probă) 600 fl., pe al doilea an 800 fl. și succesive în doi ani următori îmbunătățire de plată câte de 100 fl. și parte proporțională plății din 2%, tantiemă (din profitul curat anual) destinată funcționarilor institutului.

Remunerațiunea anuală a practicantului e stabilită în 360 fl.

Concurenții la postul de secretar au să fie absoluiți de academia comercială, ear' concurenții la postul de practicant absoluiți de școala comercială.

Cererile scrise cu mâna proprie și provăzute cu atestat de botez cu absolutoriu de academie respective școala comercială și referitor la eventualul serviciu de până acum sunt a se subterne la direcțiunea institutului până la 15 Septembrie a. c.

În cerere va fi a se accentua și cunoștința de limbi. [1786] 1—1

Șimleu, la 10 August 1897.

Direcțiunea

institutului de credit și economii „Silvania”.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19. [1219] 16—32

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singuratic, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!! Specialist în fotografiarea copiilor !!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Distinsă și cu marea medalie de milleniu.

Borsec

baie de cură, în Ardeal, comit. Ciucului, patria brazilor.

Sesoul ține dela 15 Iunie — 15 Septembrie.

Căleștoria: Până la Reghinul-săsesc (Szász-Régen) cu trenul, de acolo cu trăsuri subvenționate de direcțiune. Prenotări pentru aceste trăsuri se pot face la întreprinzătorii Miklós—Görgő în Reghin.

Calea sudică: Brașov—Csik-Szereda, cu trenul, de acolo cu trăsura.

Apa de Borsec este regina apelor minerale. Se poate comanda la direcțiune în Borsec.

Se capătă pretutindenea.

În Sibiu se vinde la: J. B. Misselbacher și L. Fuchs.

Cu informațiuni privitoare la băi, la apa acră cu prospecte, prețuri, etc. servește direcțiunea băilor din Borsec. [1407] 10—10

Postă și telegraf în loc.

La toate expozițiile din lume a câștigat premiul I.

Cea mai nouă și cea mai bună hârtie de țigarete și tuburi „EDISON”.

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătații și fineței. [1785] 1—30

Instrucțiune

în limba engleză dă un Englez.

Amănunte dă dl

W. E. Rose,

Strada Pintenului nr. 22.

[1789] 1—6

O familie din inteligența germană primește

copile eventual copii

din case bune în cuartir și cost. Cine? se poate afla dela administrațiunea acestei fo. [1764] 2—3

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 26—52

Curt Röber, Braunschweig.

În viață nici-odată

nu se va da rara ocazie de-a procura

pentru numai fl. 3.50

următoarea colecție splendidă de obiecte:

10 bucăți 3 fl. 50 cr.

1 orologiu de buzunar prima anker remontoir, umblă regulat, 3 ani garanție.

1 lanț de orologiu, fin de goldin.

2 inele de goldin, cu simili brilliant și rubine.

2 bumbi de manșetă, goldin cu mechanism patentat.

1 ac frumos cu broșă pentru dame.

3 bumbi de cămeșă la piept, goldin.

Toate aceste zece splendide giuvaere dimpreună cu orologiu remontoir anker, costă numai [1520] 5—6

fl. 3.50

Se trimite per Nachnahme prin

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlegasse nr. 12.

Pentru lucrurile neconvenite se retrimit banii.

Țiglele lui Ugron Gábor.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Székelyudvarhely a lui **Ugron Gábor** se pregătesc, cu ajutorul mașinilor, două feluri de țiglă:

1. **Șindile franceze de lut**; (țiglă brezdată) în următoarele măsuri: lățime 21 cm. lungime 40 cm., 15 bucăți acoper un metru pătrat, într'un vagon în cap 4300—4500 bucăți. Se gătesc și jumătăți de țiglă, pe dreapta și pe stânga. Prețul în Udvarhely: 1000 de bucăți, în vagon 24 fl.

Avantaje: țigla ce se cere spre acoperirea aceluiași teren e cu 30% mai ușoară decât ori-care altă țiglă. Lățirea se face la distanță de 32 cm., pin urmare trebuie numai jumătate atăta lați, ca la alte țigle. Cooperul formează un întreg, sub care nu pătrunde nici ploaie, nici zăpadă; având din lăuntru 6 canale de aer nu e așa expusă la schimbările grabnice ale temperaturii; iarna ține acoperiș cald, vara răcoare.

2. **Țiglă de vâdă**, frământată cu măsini din lut de o calitate uniformă, cu următoarele măsuri: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm., 34 bucăți acoper un metru pătrat, lățirea se poate face la distanță de 18 cm., într'un vagon încăp 6300—6500 bucăți. Prețul, în vagon, la stațiunea din Székelyudvarhely, 13 fl. mia. [1708] 3—3

I. Loterie de clase

reg. ung. privilegiată.

Consemnarea
celor 50.000 de câștiguri ale loteriei de clase maghiare.

Cel mai mare câștig e conform §. 9 al paragraful special de

1.000.000

Un milion coroane.

În special venite, sunt împărțite în mod următor:

Câștiguri	Coroane
1 à	600.000
1 "	400.000
1 "	200.000
2 "	100.000
1 "	90.000
1 "	80.000
1 "	70.000
2 "	60.000
1 "	40.000
5 "	30.000
1 "	25.000
7 "	20.000
3 "	15.000
31 "	10.000
67 "	5.000
3 "	3.000
432 "	2.000
763 "	1.000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50000 câștiguri și premii în valoare de	13.160.000 cor.

Conform legii din 27 Februarie 1897 loteria mică înceată și e înlocuită cu loteria de clase. În Germania există acest fel de loterie de aproape 100 ani și losurile ei sunt totdeauna vândute. Și la noi în Ungaria se arată interesul pentru ea, aflându-se partea cea mai mare a losurilor în mâni sigure. A cum vor mai pute fi cumpărate numai plăind p ste prețul lor. De aceea dăm sfatul să nu întârzie nime cu cumpărarea lor.

Loteria de clase ugară constă din

100.000 și 50.000
losuri originale și câștiguri în bani

Șanșele de câștig sunt așa de însemnate, încât loteria mică de până acum sau cumpărarea de promese nu se pot asemăna cu ea. Pe lângă astfel de șanșe favorabile ar trebui se întindă fiecare norocului mâna după împrejurările lui. Toate cele 50.000 de câștiguri se pot vedea d n alăturatul prospect de câștiguri. Aceste câștiguri se sortează în 6 secțiuni și se vor plăti proprietarilor de losuri câștigătoare în bani gata.

Prețul losurilor pentru secțiunea primă e fl. 6.— pentru un întreg los original „3.— pentru jumătate dintr'un los orig. „1.50 pentru a patra parte „ „ „ „0.50 pentru a opta parte „ „ „

Tragerile se efectuează în edificiul redutei orașenești publice, sub supravegherea guvernului reg. ung. și a notarilor publici. Fiecare poate participa la trageri.

Vindem în locul nostru sau expedăm losurile originale pe lângă rambursă sau trimiteria prețului sau în epistolă recomandată. Numele fiecărui cumpărător se notează și după fiecare trageri capătă mușterii nostri o listă amănunțită a tragerii. [1760] 1—4

Comande primim până în 19 August.

Török A. és Társa,

Colecteuri principali ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta, Waitzner-Boulevard nr. 4.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Pentru Tipografia, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Prafurile Korneuburg
pentru nutirea vitelor ale lui Kwizda.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 43 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci.

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și drogueriile. [1181] 13—40

Deposit principal

Franz Joh. Kwizda,

furnisor de curte ces. reg. și reg. român.

Apotecar de cerc, Korneuburg, lângă Viena.